

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2020/696 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. maja 2020

o spremembi Uredbe (ES) št. 1008/2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti zaradi pandemije COVID-19

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pandemija COVID-19 je povzročila znaten upad zračnega prometa zaradi precejšnjega zmanjšanja povpraševanja po prevozu in neposrednih ukrepov, ki so jih sprejele države članice in tretje države, kot so zapiranje meja in prepovedi zračnega prometa, za zaježitev pandemije.
- (2) Podatki, ki jih je objavil Eurocontrol, ki je upravitelj omrežja mreže za opravljanje zračnega prometa Enotnega evropskega neba, kažejo na približno 90-odstotno zmanjšanje zračnega prometa v evropski regiji konec marca 2020 v primerjavi z marcem 2019. Letalski prevozniki poročajo o velikem upadu vnaprejšnjih rezervacij zaradi pandemije COVID-19 in odpovedujejo lete v zimskem obdobju voznega reda letov 2019/2020 in poletnem obdobju voznega reda letov 2020. Nenadno zmanjšanje povpraševanja in neprimerljiva stopnja odpovedi sta povzročila resne likvidnostne težave za letalske prevoznike. Te likvidnostne težave so neposredno povezane s pandemijo COVID-19.
- (3) Letalski prevozniki Unije, ki so bili pred pandemijo COVID-19 v dobrem finančnem stanju, se srečujejo z likvidnostnimi težavami, ki bi lahko privedle do začasnega odvzema ali preklica njihovih operativnih licenc ali njihovega nadomestila z začasno licenco, ne da bi bila strukturna gospodarska potreba, da bi se to zgodilo. Izdaja začasnih licenc v skladu s členom 9(1) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ bi lahko trgu poslala negativno sporočilo o zmožnosti letalskega prevoznika, da preživi, kar bi še poslabšalo kakršne koli, sicer začasne, finančne težave. Na podlagi ocene, ki se izvede v obdobju od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, je

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. maja 2020 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 25. maja 2020.⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

zato, če ni ogrožena varnost in če obstaja realna možnost zadovoljive finančne obnove v dvanajstih mesecih, primerno, da se operativna licenca takim letalskim prevoznikom ne odvzame začasno ali prekliče. Ob koncu tega dvanajstmesečnega obdobja bi se moral za letalskega prevoznika Unije uporabljati postopek iz člena 9(1) Uredbe (ES) št. 1008/2008. Obveznost iz člena 9(2) Uredbe (ES) št. 1008/2008 o obveščanju Komisije bi morala veljati tudi za odločitve, da se operativna licenca ne odvzame začasno ali prekliče.

- (4) Poleg izrednih ukrepov, ki bi se lahko v skladu s členom 21 Uredbe (ES) št. 1008/2008 sprejeli v primeru nenadnih kratkotrajnih težav, ki nastanejo zaradi nepredvidljivih in neizogibnih okoliščin, bi morale imeti države članice možnost, da zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, da razrešijo težave, ki nastanejo zaradi pandemije COVID-19 in ki bi lahko trajale dlje. Taki izredni ukrepi, sprejeti v okviru pandemije COVID-19, bi morali spoštovati načeli sorazmernosti in preglednosti ter temeljiti na objektivnih in nediskriminatornih merilih, ki se uporabljajo v skladu s členom 21 Uredbe (ES) št. 1008/2008.
- (5) Na letališčih, kjer je število izvajalcev storitev zemeljske oskrbe omejeno na podlagi členov 6(2) in 9 Direktive 96/67/ES ⁽³⁾, se lahko izvajalci izberejo za največ sedem let. Izvajalci, za katere se to obdobje izteka, imajo posledično težave pri pridobivanju dostopa do financiranja. Zato bi bilo treba to najdaljše možno obdobje podaljšati.
- (6) Na letališčih, kjer je število izvajalcev storitev zemeljske oskrbe omejeno, lahko zaradi pandemije COVID-19 eden ali več izvajalcev na določenem letališču preneha zagotavljati svoje storitve, preden se lahko nov izvajalec izbere v skladu z razpisom iz člena 11(1) Direktive 96/67/ES. V takih okoliščinah je primerno, da upravljavec letališča lahko izvajalca storitev zemeljske oskrbe neposredno izbere za opravljanje storitev za največ šest mesecev. Opozoriti bi bilo treba na to, da kadar mora upravljavec letališča zaradi pandemije COVID-19 naročiti storitve zemeljske oskrbe in je naročnik v smislu člena 4 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, se uporablja navedena direktiva.
- (7) Zadovoljivo finančno obnovo bi bilo treba izvesti z načrtom, ki stremi k preprečevanju odpuščanja ter z jamstvi, da finančna obnova ne bo negativno vplivala na pravice delavcev. Podaljšanja pooblastil izvajalcev storitev zemeljske oskrbe bi morala imeti za cilj ohraniti delovna mesta in pravice delavcev.
- (8) Nadaljnji razvoj pandemije COVID-19 in njene posledice za sektor zračnega prometa je težko predvideti. Komisija bi morala stalno analizirati vpliv pandemije COVID-19 na sektor zračnega prometa in, če se razmere ne izboljšajo, bi morala Unija imeti možnost, da brez nepotrebne odlašanja podaljša obdobje, v katerem se uporabljajo ukrepi, predvideni s to uredbo.
- (9) Da bi se, kadar je to potrebno in upravičeno, lahko podaljšalo obdobje, v katerem se lahko organi, pristojni za izdajo licenc, odločijo, da ne bodo začasno odvzeli ali preklicali operativnih licenc, obdobje, v katerem lahko države članice zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, ter obdobje, za katero se lahko pogodbe izvajalcev storitev zemeljske oskrbe podaljšajo in za katero lahko upravljavec letališča izbere izvajalca storitev zemeljske oskrbe neposredno, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejme akte v zvezi s spremembo Uredbe (ES) št. 1008/2008. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽⁵⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

⁽³⁾ Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L 272, 25.10.1996, str. 36).

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

⁽⁵⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (10) Zaradi nujnosti, ki jo narekujejo izjemne okoliščine, ki jih je povzročila pandemija COVID-19 in ki upravičujejo predlagane ukrepe, in zlasti da bi se lahko potrebni ukrepi sprejeli hitro ter s tem reševale resne in neposredne težave, s katerimi se sooča sektor, je bilo primerno določiti izjemo od roka osmih tednov iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU), PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (11) Ker cilja te uredbe, in sicer spremembe Uredbe (ES) št. 1008/2008 zaradi pandemije COVID-19, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (12) Zaradi nepredvidljivega in nenadnega izbruha COVID-19 in zakonodajnih postopkov, potrebnih za sprejetje zadevnih ukrepov, takšnih ukrepov ni bilo mogoče sprejeti pravočasno. Zato bi morale določbe te uredbe zajemati tudi obdobje pred začetkom njene veljavnosti. Glede na naravo teh določb tak pristop ne povzroča kršitve legitimnih pričakovanj zadevnih oseb.
- (13) Uredbo (ES) št. 1008/2008 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (14) Zaradi nujnosti, ki jo narekujejo izjemne okoliščine, ki upravičujejo uvedene ukrepe, bi morala ta uredba nujno začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1008/2008 se spremeni:

- (1) v členu 1 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Ta uredba ureja licenciranje letalskih prevoznikov Skupnosti, pravice za opravljanje zračnih prevozov letalskih prevoznikov Skupnosti znotraj Skupnosti in določanje cen zračnih prevozov znotraj Skupnosti. Ta uredba določa tudi začasna pravila za izvajanje storitev zemeljske oskrbe na letališčih Unije.“;

- (2) v členu 9 se vstavijo naslednji odstavki:

„1a. Na podlagi ocen iz odstavka 1, opravljenih od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, lahko organ, pristojen za izdajo licenc, pred koncem navedenega obdobja odloči, da letalskemu prevozniku Unije ne odvzame začasno ali prekliče operativne licence, če ni ogrožena varnost in obstaja realna možnost zadovoljive finančne obnove v naslednjih dvanajstih mesecih. Ob koncu dvanajstmesečnega obdobja pregleda uspešnost tega letalskega prevoznika Unije in odloči, ali se operativna licenca začasno odvzame ali prekliče in izda začasna licenca na podlagi odstavka 1.

1b. Kadar Komisija na podlagi podatkov, ki jih je objavil Eurocontrol, ki je upravitelj omrežja mreže za opravljanje zračnega prometa Enotnega evropskega neba, ugotovi, da je obseg zračnega prometa v primerjavi z obsegom v ustreznem obdobju v letu 2019 še vedno manjši in da se bo to najverjetneje nadaljevalo, ter na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkov, kot so podatki Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni, ugotovi, da je na te razmere vplivala pandemija COVID-19, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo te uredbe s podaljšanjem obdobja od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 iz odstavka 1a tega člena.

1c. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 1b. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi zbirno poročilo. Kadar so merila iz odstavka 1b izpolnjena, Komisija čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 1b.

1d. Kadar v primeru dolgotrajnega vpliva pandemije COVID-19 na sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.“;

(3) vstavi se naslednji člen:

„Člen 21a

Izredni ukrepi v zvezi s pandemijo COVID-19

1. Ne glede na člen 21 lahko države članice za obdobje od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 brez soglasja Komisije iz člena 21(1) zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, če je ta ukrep potreben za obravnavanje pandemije COVID-19. Tak ukrep spoštuje načelo sorazmernosti in preglednosti ter temelji na objektivnih in nediskriminatornih merilih.

2. Zadevna država članica Komisijo in druge države članice brez odlašanja obvesti o takem ukrepu iz odstavka 1 in njegovem trajanju ter jim poda ustrezne razloge, ki utemeljujejo potrebo po tem ukrepu. Če država članica po začetku veljavnosti te uredbe spremeni, začasno ustavi ali umakne tak ukrep, o tem ustrezno obvesti Komisijo in druge države članice.

3. Komisija lahko na zahtevo katere koli druge zadevne države članice ali držav članic ali na lastno pobudo začasno ustavi ukrep iz odstavka 2, če ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1 ali je kako drugače v nasprotju s pravom Unije.

4. Kadar Komisija na podlagi najboljših znanstvenih informacij, dokazov in podatkov, kot so podatki Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni, ki potrjujejo nadaljevanje pandemije COVID-19, ugotovi, da bodo zavrnitve, omejitve ali uvedbe pogojev držav članic za uresničevanje prometnih pravic verjetno potrebne tudi po obdobju iz odstavka 1 tega člena, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo te uredbe s podaljšanjem navedenega obdobja.

5. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 4. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi zbirno poročilo. Komisija po potrebi čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 4.

6. Kadar v primeru dolgotrajnega vpliva pandemije COVID-19 na sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.“;

(4) vstavi se naslednje poglavje:

„POGLAVJE IVA

ZAČASNA PRAVILA ZA STORITVE ZEMELJSKE OSKRBE

Člen 24a

1. Z odstopanjem od točke (d) člena 11(1) Direktive Sveta 96/67/ES (*) se lahko izvajalcem storitev zemeljske oskrbe, izbranim na podlagi postopka iz člena 11(1) navedene direktive, ki potečejo v obdobju od 28. maja 2020 do 31. decembra 2021, pogodbe ali pooblastila, ki so jim bila izdana, podaljša do 31. decembra 2022.

2. Z odstopanjem od točke (e) člena 11(1) Direktive 96/67/ES lahko upravljavec letališča ali pristojni organ države članice, kadar izvajalec storitev zemeljske oskrbe preneha opravljati svojo dejavnost pred koncem obdobja, za katerega je bil izbran, za obdobje od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 neposredno izbere izvajalca storitev zemeljske oskrbe za opravljanje teh storitev za največ šest mesecev ali za obdobje do 31. decembra 2020, pri čemer se upošteva daljše obdobje.

3. Kadar Komisija na podlagi podatkov, ki jih je objavil Eurocontrol, ugotovi, da je obseg zračnega prometa v primerjavi z obsegom v ustreznem obdobju v letu 2019 še vedno manjši in da se bo to najverjetneje nadaljevalo ter da je na te razmere vplivala pandemija COVID-19 in da povzroča motnje v izvajanju storitev zemeljske oskrbe ali težave pri dostopu do financiranja za izvajalce storitev zemeljske oskrbe na letališčih Unije, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo te uredbe s podaljšanjem obdobja iz odstavkov 1 in 2 tega člena.

4. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 3. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi zbirno poročilo. Komisija po potrebi čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 3.

5. Kadar v primeru dolgotrajnih posledic pandemije COVID-19 za sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.

(*) Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L 272, 25.10.1996, str. 36).“;

(5) vstavita se naslednja člena:

„Člen 25a

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 9(1b), 21a(4) in 24a(3) se prenese na Komisijo za obdobje enega leta od 28. maja 2020.
3. Prenos pooblastila iz členov 9(1b), 21a(4) in 24a(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 9(1b), 21a(4) in 24a(3), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 25b

Postopek v nujnih primerih

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati brez odlašanja in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo postopka v nujnih primerih.
2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 25a. V tem primeru Komisija nemudoma po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.“.

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 25. maja 2020

Za Evropski parlament

Predsednik

D. M. SASSOLI

Za Svet

Predsednica

A. METELKO-ZGOMBIĆ
